

кривично процесно право

ПРАВО НА УПОТРЕБУ ЈЕЗИКА

(Члан 9. ЗКП)

У кривичном поступку који није вођен на језику народности у суду у којем је у службеној употреби и језик народности, није повређено право окривљеног на употребу свог језика из члана 9. ЗКП иако је то захтевао, обзиром да му је путем судског тумача обезбеђено усмено превођење као и превођење исправа и другог писаног доказног материјала.

Из образложења:

"Захтев браниоца осуђеног неоснован је и у делу у коме указује да је осуђеном, противно његовом захтеву, ускраћено да на главном претресу, односно у кривичном поступку употребљава свој језик (члан 9. ЗКП).

Према одредби члана 10. Устава Републике Србије у Републици Србији у службеној употреби је српски језик, а службена употреба других језика уређује се законом, на основу Устава. Према одредби члана 1. став 3. Закона о службеној употреби језика и писама, на подручјима Републике Србије на којима живе припадници народности, у службеној употреби су истовремено са српским језиком и језици народности, на начин утврђен тим законом, а чланом 12. став 1. истог закона одређено је да се првостепени управни, кривични, парнични или други поступак у коме се решава о правима и дужности грађана, воде на српском језику, с тим да се ови поступци, у смислу става 2. тог члана, могу водити и на језику народности који је у службеној употреби у органу који води поступак.

Статут Града Новог Сада у члану 6. предвиђа да је у граду у службеној употреби српски језик, а да су, у складу са законом и посебном одлуком Скупштине Града Новог Сада, у службеној употреби и мађарски, словачки и русински језик.

Поменутом одредбом члана 12. став 2. Закона о службеној употреби језика и писма, дакле, одређено је да поступак из става 1. тог члана може да се води и на језику народности који је у службеној употреби, што значи да ова одредба не налаже обавезну употребу језика народности.

Према ставу 4. члана 12. истог Закона, када у поступку учествује једна странка – припадник народности, поступак се, на њен захтев, води на језику народности који је у службеној употреби у органу који води поступак. Међутим, у конкретном случају, поред осуђеног Х.Ђ., учествовао је и државни орган – јавни тужилац, па у случају евентуалног одустанка јавног тужиоца од даљег кривичног гоњења, оштећени би имали право, сходно одредби члана 61. став 2. ЗКП, да преузму односно наставе гоњење. У овом случају то би били оштећени М.П. и његов брат Р., синови сада пок. Д.П.

Према одредби члана 12. став 5. Закона о службеној употреби језика и писма, када у поступку учествује више странака чији језици нису исти, што је и овде случај, поступак се води на једном од језика који су у службеној употреби у органу који води поступак о коме се странке споразумеју, а према ставу 6. истог члана, ако се странке не споразумеју о томе на ком ће се језику водити поступак, а таквог споразума овде није било, језик поступка одређује орган који води поступак.

Одређујући српски језик као језик на коме ће се водити поступак, првостепени суд је поступио у свему у складу са свим напред цитираним одредбама, а те одредбе нису повређене ни од стране Врховног суда Србије који је решењем Кр.бр.667/07 од 12.09.2007. године одбио предлог за делегацију месне надлежности, сматрајући да поступак треба спровести на српском језику уз учешће тумача и превођење писаног материјала и исказа на мађарски језик.

Из списка овог предмета се утврђује да је првостепени суд током поступка поступао у свему у складу са одредбом члана 14. став 2. Закона о службеној употреби језика и писма и одредбом члана 9. став 2. ЗКП, с обзиром да је приликом сваке радње суда у којој је био присутан осуђени, било обезбеђено усмено превођење од стране тумача за мађарски језик и сав писани доказни материјал у списима преведен је на мађарски језик.

Према томе, судови у редовном поступку ни на који начин нису учинили повреду закона на штету осуђеног из члана 430. став 1. тачка 2. у вези члана 9. ЗКП, на коју се неосновано указује у захтеву браниоца, имајући при томе у виду да је одредбом члана 430. тачка 2. ЗКП, прописано да се захтев за испитивање законитости правноснажне пресуде може поднети, поред осталог и због тога што је окривљеном, противно његовом захтеву, ускраћено да на главном претресу употребљава свој језик, а што у овом конкретном случају није учињено."

(Сентенца из пресуде Врховног касационог суда Кзп. 156/10 од 23.03.2010. године, утврђена је на седници Кривичног одељења 25.06.2010. године)